

سی و هفتمین نشست از سلسله نشستهای مرکز پژوهشی میراث مکتوب با عنوان «نقد و بررسی کتاب ترجمه انجیل اربعه» با حضور دکتر فرانسویس ریشار، حجة الاسلام رسول جعفریان و دکتر محسن جعفری مذهب، دوم آذر در محل خدمات دکتر فرانسویس ریشار در حوزه مطالعات ایرانشناسی و فهرست‌نگاری نسخه‌های خطی فارسی، تقدیر و تجلیل شد.

نخست دکتر محسن جعفری مذهب، انگیزه مسلمانان در ترجمه و استفاده از کتابهای مقدس را تفسیر و توضیح روایات تاریخی قرآن، اثبات نبوت پیامبر (ص)، و وحیانی بودن قسمتهایی از آنها دانست و گفت پس از اسلام، مفسران روایات تاریخی قرآن و مؤلفان داستانهای پیامبران، به استفاده از کتابهای مقدس نیاز داشتند و دوره صفوی به دلیل ورود اروپائیان و مبلغان مسیحی به ایران، اوج ترجمه‌های انجیل است.

در ادامه حجة الاسلام رسول جعفریان، مصحح ترجمه انجیل اربعه، ضمن اشاره به سیر ترجمه‌های انجیل، عنوان کرد: ترجمه خاتون آبادی، اولین ترجمه دقیق، نقادانه و کامل انجیل در دوره صفوی است و درک وی از آن در دایره مجادلات فلسفی غربی - اسلامی است. دکتر فرانسویس ریشار، نسخه‌شناس و فهرست‌نگار برجسته فرانسوی، گفت: در هیچ زبانی به اندازه زبان فارسی، ترجمه انجیل موجود نیست. وی ضمن اشاره به ترجمه‌های انجیل در ایران و هند، تأکید کرد: برخی از اخلاف خاتون آبادی در دوره نادری نیز ترجمه انجیل را پی گرفتند و از این دوره به بعد، ترجمه انجیل توقف یافته است.

علیرضا مختارپور معاون مطبوعاتی و مشاور وزیر، پیام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی را ایراد کرد و لوح تقدیر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به فرانسویس ریشار تقدیم گردید. در بخش تجلیل از فرانسویس ریشار، نخست استاد ایرج افشار به سخنرانی پرداخت و گفت: فرانسویس ریشار، آداب، سنتن و فرهنگ ایرانشناسان مشهور گذشته را در حوزه مطالعات ایران شناسی به دوره معاصر منتقل کرده است. وی

نشست نقد و بررسی کتاب ترجمه انجیل اربعه

ضمن اشاره به آثار و فعالیت های فرانسیس ریشارد در حوزه نسخه شناسی و فهرست نگاری، افزود: فرانسیس ریشارد در دو زمینه متن شناسی و نسخه شناسی و نیز در تبیین وجوه هنری نسخه های خطی فارسی و بررسی تاریخ نقاشی ایران و ارتباط آن با نسخه های خطی، بسیار ماهر است.

در ادامه دکتر اکبر ایرانی، مدیر مرکز پژوهشی میراث مکتوب، طی سخنانی گفت: تعهد فرهنگی و اخلاق حرفه ای ما اقتضا می کند از زحمات بزرگان حوزه های فهرست نگاری و نسخه شناسی قدردانی و دستاوردهای علمی و فرهنگی آنها را به جوانان معرفی کنیم.

فرانسیس ریشارد، ضمن سپاسگزاری از اساتید خود، گفت باید برای پیشرفت فهرست نگاری و نسخه شناسی، آموزش آنها را در نظر داشته باشیم و تجربه ها و یافته های اساتید این حوزه را به جوانان منتقل کنیم.

در پایان لوحهای تقدیر مرکز پژوهشی میراث مکتوب و کتابخانه ملی ایران به فرانسیس ریشارد تقدیم گردید.

ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN
Minister of Culture and Islamic Guidance

بسم الله الرحمن الرحيم

قدیم کتاب و کتبت را در اسلام چنان شان و شرفی است که در دیگر فرهنگها کمتر یافت آن را
سراع داریم. با همه گستردگی و گوناگونی ایران و وسایل ارتباط جمعی، هنوز هم کتاب جایگاه والا و
ویژه خود را داراست.
بنیان و شالوده نظام اسلامی بر پایه بشر و گسترده‌گی دانش و فرهنگ نهاده شده است. بر همین اساس
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از سال ۱۳۷۴ طرح بزرگ «چهار جهان» کتاب سال جمهوری اسلامی
ایران را با هدف ساماندهی آثار برگزیده، جهش ایران‌شناسان و اسلام‌شناسان و بزرگداشت پدیدآورندگان
آثار فکری/هنری بنیاد نهاد.

بسیاری از ایران‌شناسان و اسلام‌شناسان غیرایرانی در راه احیای متون کهن و ماندگار ایران اسلامی در
شده‌های گوناگون نسخه‌شناسی، تصحیح و ویرایش و نقد و بررسی آنها، خدمات سترگی به جهان علم
انجام داده‌اند. امروز شرق‌شناسی و از آن میان ایران‌شناسی به یکی از رشته‌های مهم و فرهنگ‌شناسی تبدیل
شده است. خوشبختانه به اندازه‌ی دانش پژوهش بر میراث اسلام گسترده و به حدی متون کهن و
دست‌نوشته‌های گوناگون علمی و ادبی فراوان است که می‌تواند سندها را برای پژوهش و نگارش و نقد و
بررسی و خاورشناسان و ایران‌شناسان را گرم و پرفروش نگاه دارد.

امروز در اینجا گروه آندمان تا از یکی از همین چهره‌های کوششگر معاصر در زمینه ایران‌شناسی
فردریشاس کتیب استاد فرانسیس ریشارد، نسخه‌شناس و فهرست‌نگار فرانسوی، ناکسون نزدیک به
۱۰ کتاب و بیش از ۵۰ گفتار تحلیلی نگاشته و نشر داده است. از جمله، در حوزه فهرست‌نگاری می‌توان
از اثر گرانسنگ و ماندگار او یعنی فهرست نسخه‌های خطی فارسی کاتبخانه ملی پاریس یاد کرد که
یک جلد آن به زور طبع آراسته شده است و همه دانش‌پژوهان و کتاب‌شناسان چشم به راه دیگر
مجموعات آندمان است. مجموعه فهرست‌های ایشان به فارسی هم ترجمه شده تا شیفگان کتاب‌شناسی و
فرهنگ ایرانی از آن سود سربار برند.

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز به پاس خدمات ارزنده و گرانسنگ آقای ریشارد، در سال ۱۳۸۳
ایشان را به عنوان پژوهشگر برگزیده سال برگزید و گویند تا گوشه‌ای از نگاه‌های علمی/کتاب‌شناسی
وی را ارج نهاد.

در پایان از مرکز پژوهشی میراث مکتوب که به بزرگداشت شخصیت‌های فرهنگی و ایران‌شناسان
خدمتگزار و فرهیخته دست می‌زند سپاسگوارم و از خداوند بزرگ برای همه فرهنگ‌دوستان و
تذیبکاران دانی و دالین، کتابی و خدمات هر چه بیشتر به فرهنگ ایران و اسلام را خواستارم.

محمدحسین مصطفی‌زاده
وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۳۸۳/۳/۳